

KỊCH BẢN NỘI DUNG VẤN ĐỀ 5

Trẻ nói chuyện không rõ ràng

Slide 1: Kính thưa quý phụ huynh, quý Thầy Cô giáo có mặt trong buổi tòa đàm ngày hôm nay. Tuần này, chúng ta tiếp tục cùng nhau chia sẻ thêm 1 vấn đề của con trẻ, đó là **Vấn đề 6: “Nói chuyện không rõ ràng”**. Sau đây, em xin phép chia sẻ những nội dung của vấn đề

Slide 2: Nội dung chia sẻ của em gồm 4 phần:

1. Thực trạng
2. Nguyên nhân
3. Hậu quả
4. Giải pháp

Slide 3: Trước hết, em xin trình bày những **thực trạng** hiện nay trẻ mắc vấn đề trên

- Thực trạng thứ nhất là: **Trẻ nói chuyện ấp úng, không rõ ràng, mạch lạc**
- Thứ 2 là **Trẻ lười nói chuyện, ngại giao tiếp**: Người lớn và con trẻ ít nói chuyện với nhau, trẻ không muốn hoặc ngại giao tiếp với mọi người.

Slide 4: Vậy, **Những nguyên nhân** nào dẫn đến nhiều trẻ hiện nay mắc vấn đề trên?

- **Nguyên nhân thứ nhất là: Do trẻ được chiều chuộng ngay từ nhỏ, được người lớn phục vụ tận nơi, được đáp ứng nhu cầu mọi lúc mọi nơi.**

+**Ví dụ:** Ông bà, cha mẹ đưa bỏ vào tận giường, tận nơi nếu trẻ muốn đi vệ sinh

+ **Ví dụ:** Trẻ không cần nói, chỉ cần dùng ánh mắt, thái độ, biểu cảm là được đáp ứng ngay: (Rất nhiều trẻ khi có nhu cầu cá nhân chỉ cần nhăn nhó, dậm chân người lớn ngay lập tức phục vụ; Ví dụ: Nhìn sắc mặt của trẻ là biết nó đói rồi, cần phải ăn, nó khát rồi, cần phải uống

- Nguyên nhân thứ 2 là: **Do người lớn bận rộn, chưa dành nhiều thời gian trò chuyện với con trẻ.**

(Hiện nay, nhiều bố, mẹ quá bận rộn, có người làm một lúc mấy công ty, do quá nhiều việc nên buộc phải đưa việc về nhà làm thêm buổi tối, hoặc có người công việc cơ quan chưa hoàn thành cũng mang về nhà làm; có người tối về lại lướt pb, xem ti vi, điện thoại...)

- **Nguyên nhân thứ 3:** Cuộc sống hiện đại, việc sử dụng ti vi, máy tính, điện thoại diễn ra khá phổ biến. Tuy nhiên, **một số người lớn muốn trẻ ngồi yên nên giao phó điện thoại, ti vi cho trẻ, một số lại quá lạm dụng cho trẻ học tập một cách thụ động trên máy tính, ti vi, điện thoại -> Trẻ bị mất cơ hội giao tiếp hai chiều.**

(Nhiều kênh trên ti vi, mạng internet, điện thoại có nhiều chương trình học cho trẻ giúp trẻ tự học tập. Tuy nhiên trẻ nhỏ nếu quá trình học tập không có người lớn giám sát, hướng dẫn, học cùng trẻ sẽ tiếp thu 1 chiều và máy tính tập trung.)

- Trẻ giai đoạn 0-6T là giai đoạn phát triển ngôn ngữ, nên một số phụ huynh mong muốn con nói tốt ngôn ngữ nước ngoài (Phổ biến là Tiếng Anh), **một số người lớn đã cho trẻ nhỏ tự học tiếng anh trên mạng một cách thụ động dẫn đến nhiều trẻ bị loạn ngôn ngữ.**

- **Nguyên nhân thứ 5: Có một số trẻ khi nói chuyện không nhìn thẳng vào mắt người lớn- > không tập trung, không lễ phép, nói chuyện không có đầu có cuối**

(Vấn đề này ít đề ý đến nhưng khi nói chuyện trẻ không nhìn vào mắt người lớn: trẻ mất tính tập trung khi nói chuyện, và nói chuyện không cung kính, không có đầu có cuối)

- Một số gia đình, người lớn thường nói nhanh-> Trẻ nói nhanh theo: diễn đạt không rõ ràng, không kiểm soát cảm xúc thái độ khi nói, thiếu lễ phép

Slide 5: Trên những thực trạng và nguyên nhân như vậy đã đem lại **Hậu quả** như thế nào?

- **Hậu quả thứ nhất là: Trẻ bị hạn chế về ngôn ngữ-> diễn đạt không lưu loát, rõ ràng, mạch lạc.** (Ngôn ngữ đóng vai trò quan trọng trong đời sống mỗi người, mục đích để giao tiếp và bày tỏ tình cảm, cảm xúc, nhu cầu, nguyện vọng...Qua ngôn ngữ bộc lộ hành vi, tính cách, nội tâm mỗi người: Thông thường những người nói nhanh, tâm hay nóng vội, việc làm không mạch lạc, rõ ràng; người nói chuyện từ tốn, mạch lạc làm việc sẽ quy củ, rành mạch...)

- **Hậu quả thứ hai là: Bị hạn chế về ngôn ngữ khiến cho trẻ bị thiếu tự tin, khó hòa hợp với mọi người.** (**Khi Trẻ ngại tiếp xúc, ngại nói chuyện dần dần trẻ mất cơ hội phát triển; Trẻ không có tâm cung kính, lễ phép với người lớn.** Thực chất bạn nào cũng lễ phép, nhưng vì nói ko rõ ràng, và khó diễn đạt nên trẻ sẽ nhút nhát khi gặp người lớn, cũng như ngại ngùng khi chào hỏi người lớn)

- **Hậu quả thứ 3 là một số trẻ có hành vi cáu gắt, khóc, ăn vạ thay vì nói chuyện để được đáp ứng mong muốn, nhu cầu.**

Slide 6: Vậy, những **giải pháp** để khắc phục vấn đề trên của trẻ là gì?

-Trước hết, **Ông bà, cha mẹ, anh chị em trong nhà cần dành nhiều thời gian trò chuyện với các con để tăng khả năng giao tiếp và phát triển ngôn ngữ cho trẻ**

+ **Ví dụ :**Trẻ 0-2 tuổi tập cho trẻ nói những từ đơn, từ ghép thông qua các nhu cầu hàng ngày của trẻ như khi trẻ muốn uống nước cho trẻ tập nói cái cốc, uống nước...tận dụng mọi lúc mọi nơi để trẻ có cơ hội được nói. Cho trẻ được trực tiếp tiếp xúc đồ vật để trẻ sờ được, thấy được, nắm được trẻ mới nhớ lâu; Trẻ 3 tuổi tập cho trẻ nói đầy đủ câu đơn: Mẹ ơi/con xin phép mẹ/ cho con uống nước.(Lưu ý phải để con nói ra mới đáp ứng nhu cầu cho con); Trên 3 tuổi tập cho trẻ nói được câu ghép, trẻ tự nói lên được những mong muốn của mình. Trẻ nói chuyện trôi chảy sẽ rất thuận lợi cho việc học tập của trẻ sau này. Đối với trẻ đã nói chuyện tốt phải để ý

đến cấp độ nói : Nếu nói nhanh phải sửa cho trẻ nói chậm lại, nếu nói ngọng giúp trẻ phát âm đúng...-> Đòi hỏi sự kiên trì: Người lớn cần kể chuyện, đọc thơ, đọc sách, cùng chơi...)

-Thứ hai yêu cầu trẻ **nhìn thẳng vào mắt mình để trẻ tập trung và có tâm cung kính, lễ phép khi nói chuyện:** Tạo hành động thói quen chuẩn mực, quy củ cho các con ngay từ nhỏ (Giáo dục các con lễ nghi phép tắc ngay từ nhỏ: Nói chuyện phải có đầu có đuôi, nói với người lớn phải lễ phép, muốn gì phải xin phép : Cha mẹ gọi trả lời ngay, Đi phải thưa về phải trình.

Slide 7. Vừa rồi em đã trình bày nội dung vấn đề 6, trong quá trình chia sẻ không tránh khỏi những thiếu sót, kính mong quý phụ huynh và Thầy Cô sẽ đóng góp ý kiến để phần chia sẻ được hoàn thiện hơn ạ. Cảm ơn quý phụ huynh và thầy cô đã lắng nghe ạ!